

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštai čekoval račun št. 11.409

Iniciativa slovenskega Maribora

NEKAJ MISLI K DRUGEMU »MARIBORSKEMU TEDNU«.

Londonška svetovna gospodarska konferenca je pokazala s svojim neuspehom, da je bilo popolnoma zgrešeno pričakovati rešitve gospodarske krize od nekakšnih mednarodnih pomožnih akcij. Potrdila je tako naš stari slovenski rek: »Pomagaj si sam, pa ti bo tudi Bog pomagal.« To pomeni, da moramo najprej sami doma premisliti svoj gospodarski položaj in najti iz tega premišljanja pot do izboljšanja, preko izboljšanja pa do končne rešitve. Najprej se morajo go spodarsko urediti na novo posamezne države, v posameznih državah pokrajine in v pokrajinskih mestih. Pot k boljšim časom vodi torej od spodaj navzgor, ne narobe. To spoznanje je tembolj dragoceno, ker se je porodilo v glavah nekaterih odličnih mariborskih javnih delavcev že prej, že lani, ko je bila zasnovana misel prvega »Mariborskega tedna«.

Skoraj nepremagljive so bile težkoče, ki so se postavile nasproti tem iniciatorjem, a železna volja jih je vsaj deloma odstranila, priredila nam prvi »Mariborski teden« in s tem prvo podlago za tako stalno institucijo. Ledina je bila preorana, in letos je bilo prav zaradi tega delo znatno lažje. Uporabile so se bogate, deloma tudi drago plačane lanske izkušnje. Z njihovo pomočjo je Maribor strl tudi neprijetnost sedanosti za večje akcije. Predsednik prireditve in mestni župan g. dr. Franjo Lipold je v svojem otvoritvenem govoru na razstavišču »Mariborskega tedna« dejal popolnoma pravilno, da ustvarjamo drugi »Mariborski teden« v najtežjih časih. Pa prav to nam dokazuje, da imamo v Mariboru iniciativne ljudi in kar je še več, neustrašne delavce, ki sprejemajo junaško boj s temi najtežjimi časi. Mariborsko meščanstvo zato ne sme nikoli pozabiti, da je postal Maribor središče zanimanja prav v času, ko mu stoji na čelu župan g. dr. Franjo Lipold in podžupan g. Rudolf Golouh. Koliko lažje bi se bilo to zgodilo poprej v časih ugodnejše konjunktore, pa tisti časi niso imeli ljudi take iniciative in poguma!

Letošnje prireditve »Mariborskega tedna« prekašajo daleč one lanskega. Pred vsem so koncentrirane na skupnem prostoru, ki je v te in take namene naravnost idealen, kar so v soboto in večer potrdili poleg domačinov tudi vsi tujci iz naše države, Avstrije, Češkoslovaške, Poljske, Nemčije in od drugod, saj smo videli zlasti v soboto na razstavišču in zabavišču pravo mednarodno publiko. Razstave, ki jih združuje »Mariborski teden«, so pa tudi zares take, da jih moramo mirne duše pokazati vsakomur, ne da bi nas bilo treba biti sram. Te razstave kažejo, da smo v Mariboru sposobni marsikaj ustvariti in da se naše mesto v polni meri zaveda, da je kulturno in gospodarsko središče severnovzhodne dela Slovenije. Ne kažejo pa samo našega organizatoričnega duha, ne samo našega bogato razvitega in resno pojmovanega društvenega življenja, marveč tudi naše gospodarstvo. Na prvem mestu so tu seveda naša vina. Katera pokrajina v Jugoslaviji, pa tudi kjerkoli drugje, bi mogla na tako majhni površini pokazati svetu toliko takih vin, ki lahko tekmujejo z najboljšimi znamkami sveta? Obronki Pohorja, Kozjaka, Haloze in pred vsem divne Slovenske gorice so kakor od Boga nalašč ustvarjene za pridelek najzlahnejše vinske kapljice. Zato mora prej ali slej napočiti čas, ko bodo ta vina znana po vsej Evropi. »Mariborski teden« bo kot stalna institucija k temu gotovo mnogo pripomogel.

Tako vidimo, da so prireditve »Mariborskih tednov« za nas prvo izhodišče iz sedanje krize. Naš Maribor je ubral pravo pot in treba je samo, da vztraja na njej tako dolgo, da bo iz lastne sile ustvaril tisto, kar si vsi želimo, namreč to, da bo imel v svetu tisti pomen in ugled, ki mu pritiče kot središču bogato oblagodarne slovenske zemlje ob Dravi in Muri. Kar ni mogel biti takrat, ko so v njem nasilno vladali tujci, to naj postane sedaj, ko je res naš slovenski in jugoslovanski!

Triumf malih harmonikarjev na Bledu

MALI HARMONIKARJI I. SSK. MARIBORA POD VODSTVOM GE. RAVNIKOVE IN G. ŠUŠTERŠIČA PRI KRALJICI MARIJI IN PRINCIP NA BLEDU. VEČERNJI KONCERT.

BLED, 7. avgusta. Blejski letoviščarji, katerih je to naše prekrasno letovišče skoraj prepolno, so doživeli v soboto in nedeljo izreden užitek, kakor si ga bodo še dolgo zaman želeli. Na Bled je namreč prispel mladinski zbor harmonikarjev mariborskega I. SSK. Maribora, da napravi velik koncert v dvorani »Zdraviliškega doma«. Malčki, stari 4 do 10 let, ki jih je organizirala ga. Zora Ravnikova in jih je izvežbal g. Vilko Šušteršič, so vzbudili s svojim pojavom v pestrih narodnih nošah na vsem Bledu veliko zanimanje in res prijetno presenečenje. Vse je občudovalo njihovo zunanjost, še bolj pa njihovo vzorno skupno igranje in discipliniranost, pri katerem bi se mogel marsikdo naučiti tudi marsikaj starejši harmonikar.

Otroci so v soboto poskrbeli za prav originalno in nad vse uspešno reklamo. Posedli so v čolne in obkrožili vse jezero. Ustavili so se pred vsa kim hotelom, kavarno in restavracijo, vilo in sploh pred vsakim poslopjem, zaigrali kako mило narodno pesem in povabili domače in tuje goste k večernemu koncertu. Marsikje so morali izstopiti in so jih očarani gostje navdušeno jemali k svojim mizam ter jih pogostili s sladkarijami. Nato so odšli malčki v dvorec »Suvobor« pod vodstvom ge. Ravnikove, Pregljeve in Tavčarjeve ter g. Šušteršiča. Tamkaj jih je predstavil Nj. Vel. kraljici pred-

sednik prireditvenega odbora senator g. dr. Ploj, nakar je pozdravila Nj. Vel. kraljico voditeljica mladih harmonikarjev ga. Ravnikova, ki je tudi pojasnila, da je dohodek koncerta namenjen Rdečemu križu. Nato je sle dil pred Nj. Vel. kraljico, vsemi tremi principi, med katerimi je najmlajši Andrej pokrovitelj vse prireditve, ter pred vsem spremstvom koncerta naših malih umetnikov, ki so izzvali pri Nj. Vel. kraljici s svojim dovršenim izvajanjem prelepih narodnih pesmi resnične solze ginjenja.

Nj. Vel. kraljica se je pristrčno zahvalila za pozdrav in koncert ter povabila naše mlade harmonikarje k zakuski, k čemur se mali umetniki niso dali dvakrat prositi. Izredno vesel je bil mali pokrovitelj princ Andrej, ko so mu mali umetniki poklonili v dar in spomin prekrasno harmoniko, izdelek mariborske tvrdke Gomza iz Jezdarske ulice. Na harmoniki so vezana v srebrni plošči imena vseh 28 malih umetnikov. Nj. Vel. kraljica je prijazno odgovorila prav vsakega otroka in se zanimala za njegove domače razmere. Nad njeno dobrotljivostjo in ljudomilostjo se bili naši mali reprezentanti silno navdušeni in očarani.

Zvečer ob 18. uri je bil v nabito polni dvorani drugi koncert, ki je žel pri zbranem kopališkem občinstvu silen uspeh in glasno priznanje.

Panameriška konferenca v Montevideu

DNE 2. SEPTEMBRA SE BO SESTALA V MONTEVIDEU VSEAMERIŠKA GO-
SPODARSKA KONFERENCA.

NEW YORK, 7. avgusta. Državni tajnik Hull je takoj, ko se je vrnil iz Londona, obiskal predsednika Roosevelta, od katerega je dobil nalogo, da vse bodoče delovanje državnega departementa, ki mu je poverjen, usmeri na sklepanje obojestranskih pogodb s takimi državami, ki bi mogle priti v poštev glede konkurence z Združenimi državami. Na Rooseveltovo vspodbudo bo odpotoval Hull v Montevideo na panameriško konferenco, ki se bo sestala 2. septembra in bo velikega pome-

na za bodoče gospodarske odnose med Južno in Severno Ameriko. Priprave za to konferenco so se pravkar pričele, Roosevelt stoji na stališču, da mora biti na tej konferenci popolnoma izključena vsaka politična razprava in da se smejo na njej razpravljati le gospodarska vprašanja ter vprašanja depresije na obeh delih ameriškega kontinenta. Vsa zadevna vprašanja bo konferenca temeljito proučila, prav tako pa tudi vse možnosti za odstranitev sedanje krize.

Dollfuss pojde znova v Rim

KANCELARJA JE POVABIL K SEBI MUSSOLINI. — ČAS IN NAMEN POTOVANJA SE NISTA ZNANA.

DUNAJ, 7. avgusta. Zvezni kancelar dr. Dollfuss bo odpotoval na izrecno Mussolinijevo željo v najbližji bodočnosti v Rim zaradi političnih pogajanj in razgovorov.

PARIZ, 7. avgusta. O skorajšnjem potovanju avstrijskega zveznega kancelarja dr. Dollfussa v Rim piše »Temps«, da odhaja tokrat Dollfuss v Rim na vabilo Mussolinija. Ker je bilo njegovo prejšnje potovanje storjeno zaradi sklenitve konkordata med Vatikanom in Avstrijo, je sedaj naprosil Mussolini dr. Dollfussa, da po- svetji svoj sledeči obisk v Rimu specialno italijanski vladi. Kancelar dr. Dollfuss bo to povabilo predsednika italijanske vlade, čim mu bode ofi- cialno predloženo, brez nadaljnjega sprejel. Zaenkrat bi bilo še prezgodaj določevati datum Dollfusovega po- tovanja, ker je sedaj kancelarjeva osebnost navzočnost na Dunaju z ozi- rom na mednarodni položaj nujno po- trebna.

DUNAJ, 7. avgusta. »Politische Korrespondenz« doznava, da je avstrijski poslanik v Rimu dr. Egger-Möllwald podpisal z guvernerjem »Banca d'Italia« pogodbo glede italijanske tranše

avstrijskega posojila. Pogajanja so bila kaj naglo končana, ker se je sam predsednik vlade Mussolini živo zavzel za njihov popoln uspeh.

Boj Irske s fašizmom

LONDON, 7. avgusta. V Dublinu je položaj zelo napet. Vlada je odredila policiji, da prepreči vsak poskus zbiranja ljudi na ulicah. Dejansko je v Dublinu uvedeno obsedno stanje. Ti ukrepi so bili potrebni zaradi akcije voditelja irskih fašistov generala O'Duffyja, ki je nameraval s svojimi »plavosrajčniki«, vsaj tako se zatrjuje, napasti irski parlament. Irski fašisti so za večeraj napovedali v Dublinu veliko zborovanje, ki ga je policija že prejšnji dan prepovedala in ga tudi povsem onemogočila. Policija se je ob tej priliki prvič pojavila na dublinskih cestah in ulicah oborožena s samokresli in puškami.

KRUH V OSIJEKU SE CENEJŠI.

OSIJEK, 7. avgusta. Cene kruha v Osijeku so zopet padle za nadaljnjih 50 par pri kilogramu. Tako se prodaja beli kruh po 3.50, polbeli in rženi po 3 in črni po 2.50 Din kilogram.

Narodni socializem evropska nevarnost

PARIS, 7. avgusta. Nacionalistični »Echo de Paris« piše, da je Nemčija že sedmi dan, ko je stopil pakt štirih vele- sil v veljavo, prekršila njegova določila in njegov duh. Napadi na Avstrijo predstavljajo neoprostljiv afront proti inter- esom te suverene države. List pravi, da Italija ne bi smela ostati mirno ob strani, ker se zdi, da so bili tangirani tu- di njeni interesi. Njen korak je bil stor- jen sleer že v samem začetku najbolj prijateljskem tonu, kljub temu pa nemška vlada o stališču Rima ni ostala na nejas- nem. »Figaro« piše, da ograža narodni so- cializem evropski mir prav na enak na- čin, kakor ga je ogražala pred 200 leti ar- mada sultana Solimana pred vrati Du- naja.

RIM RATIFICIRAL PAKT ŠTIRIH.

RIM, 7. avgusta. Uradni list objavlja kraljevi dekret o ratifikaciji pakta štirih velesil.

TROPIČNA VROČINA V LONDONU

LONDON, 7. avgusta. Včeraj je pre- plavil vso Anglijo v smeri od zahoda proti vzhodu silen val vročine, ki je pogljal večino prebivalstva v hladne valove Temze in obmorskih kopališč. V senci je kazal toplomer 33 stopinj Celzija. Vsa kopališča so bila prena- polnjena, da je zabeležila policijska kronika okrog 100 težjih nesreč, med njimi 17 utopenj. Močno narasli av- tomobilski promet je zahteval 19 smrtnih žrtev. Asfalt na londonskih cestah se je raztopil zaradi tropične vročine. Velik del cest je moral biti z ozirom na to za vsak promet zaprt.

JAPONSKA NI PROTESTIRALA.

Pariz, 7. avgusta. Iz Washingtona se poroča, da vlada Združenih držav kategorično demantira vest, da bi bila Japonska vložila v Washingtonu protest v zvezi z novim pomorskim načrtom Združenih držav Severne Amerike.

Dnevne vesti

Mariborski teden

PRIREDITVE IN RAZSTAVE TEDNA.

POLOVIČNA VOŽNJA za Mariborski teden velja za prihod do 15. avgusta, za vrnitev pa od 5. do 18. avgusta. Pri odhodu z domače postaje kupite celo vozovnico, ki je pri prihodu v Maribor ne oddajte, ker velja potrjena o obisku Mariborskega tedna za brezplačno vrnitev.

ZA DREVI napovedane velike sokolske akademije na Trgu svobode ne bo. Preložena je na poznejše dneve iz tehničnih razlogov.

KAJ BO JUTRI? V mestnem parku bo ob 20. uri velik koncert. Na veseljenem prostoru pa bo ob 20. uri koncert in večer narodnih pesmi.

VELIKO ZABAVIŠČE med Prešernovo in Cankarjevo ulico je odprto do 2. ure jutraj. Razstave so odprte vsak dan od 7.30 do 19. ure. Vstopnina znaša 5 Din, za otroke 2 Din, stalne vstopnice pa so po 20 Din. Vstopnina na veselilni prostor po 19. uri je 3 Din.

OBIŠČITE tujsko-prometno razstavo, veliko sokolsko razstavo, veliko lovsko razstavo, razstavo narodnih noš in venzin, vrtnarsko razstavo, razstavo kumcev in kozuhovine, poskušajo najboljših štajerskih vin, higiensko razstavo, ogledajte si paviljon »Jadranske straže«, paviljon sportnih trofej mariborskih društev, paviljon mariborskih mestnih podjetij in razstavo mariborske industrije, trgovine in obrti v obliki prispevkov za veliko reprezentančno efektno loterijo.

Podban dr. Pirkmajer »Mariborskemu tednu«

Ob otvoritvi »Mariborskega tedna«, ki je potekla v navzočnosti mnogoštevilnih odličnih gostov in predstavnikov javnega življenja na izredno svečan način, je imel na zbrane predstavnike mariborske javnosti zastopnik bana, njegov pomočnik podban g. dr. Otmar Pirkmajer naslednji nagovor:

»Spoštovana gospoda!

Današnja doba je obeležena po dveh znakih: na eni strani materialistično usmerjena miselnost, ki jo pospešuje gospodarska depresija, ki sili v ospredje brezštevilna pereča gospodarska vprašanja ter prinaša na dan težke socialne probleme, na drugi strani pa je razrvanost duha ter neuravnovešena notranjost, neorientiranost ter zato tudi malodušnost in pomanjkanje samozavesti ter smisla za prave, globoko občutene etične podvige. Pri vsem tem se ne zavedamo, kako nadvladujeta gmota in stremljenje po posvetnih dobrinah duhovno usmerjenost. Pozabljamo, da je treba iskati vzroke današnjih težkih splošnih razmer ne le v posebnih pojavih, ki gredo na rova svetovne gospodarske krize, temveč mnogočr tudi v nas samih ter v naši lastni miselnosti.

Dokler ne bomo prišli do tega spoznanja, ne bomo mogli najti zdravila za ozdravljenje današnjih razmer in vsi napori, ki ne bi bili usmerjeni v tej smeri, ne bodo mogli prinesiti izboljšanja. Predvsem moramo dvigniti našega človeka iz vsakdanjosti in mu pokazati pot, po kateri bo našel zadovoljstvo, samozavest, notranji mir, smisel za etične dobrine in pa prepričanje, da bodo njegovi napori blagoslovljeni z uspehi, ki bodo zadostili njegovim vsakdanjim potrebam. Dokler bo mislil človek le na samega sebe in na svoje lastne koristi, nikakor ne morejo nastopiti boljši časi, ker egoizem ne daje duševnega zadovoljstva niti ne etičnega podviga ter ne more trajno ustvarjati dobrin.

Človek se mora zavedati danes bolj kakor kdajkoli prej, da ni ustvarjen samo zaradi sebe, temveč, da ima obveznosti tudi do svojega bližnjega, do svoje okolice. V tem smislu mora nastopiti preobrat.

Nujno je potreben prerod naroda v tej smeri, da bo znal podrežati svoje interese splošnim koristim in potrebam, da se bo zavedal, da rase njegova vrednost edino v skupnosti, da mora gojiti vzajemnost in pravi smisel za občestvo, skup-

nost, narod, domovino in kralja. Tako bomo dvignili našega človeka iz vsakdanjosti ter mu vlili novih moči, s katerih pomočjo bo prebredel težke čase in našel zadovoljnost ter notranje ravnovesje.

Če gledamo s te perspektive na današnje prireditve »Mariborskega tedna«, me navdaja posebna zadovoljnost, ker vidim, da so znali prireditelji požlahtiti to važno prireditev s tem, da so dodali gospodarskemu pomenu pravo etično vrednost s kulturnim delom, ki prevladuje na prireditvi. Prepričan sem, da je to prava pot in pravilen način delovanja za podkrepitev gospodarstva v Mariboru in njegovi okolici.

Čestitam mestu Mariboru k tej lepi zamisli, kakor tudi prirediteljem »Mariborskega tedna« z iskreno željo, da se ta usta nova ohrani kot trajna ter naj služi obenem tudi duhovnemu prerodu našega naroda. V želji, da bi prireditev kar najboljšje uspela in da bi podkrepila nacionalno državno misel in zavest ob severni meji, vam sporočam pozdrave g. bana in proglašam razstavo za otvorjeno.

Maribor se klanja svojemu vladarju. O priliki svečane otvoritve »Mariborskega tedna« je bila v soboto popoldne odposlana Nj. Vel. kralju Aleksandru I. na Bled naslednja vdanostna brzojavka: »Ko otvarjamo »Mariborski teden«, revijo gospodarskega, kulturnega in nacionalnega udejstvovanja severne meje, izražamo Vašemu Veličanstvu svojo globoko ljubezen in neomajno zvestobo ter vdanost. Živelo Vaše Veličanstvo in živelo Vaš Prezvzvišeni Kraljevski Dom! Za »Mariborski teden« župan dr. Lipold.«

Ministra gg. dr. Kramer in Mohorič pozdravlja »Mariborski teden«. Uprava »Mariborskega tedna« je prejela v soboto popoldne ob otvoritvi prireditve naslednji brzojavki, ki sta ju poslala ministra g. dr. Albert Kramer in bivši trgovinski minister g. Ivan Mohorič: »O priliki otvoritve »Mariborskega tedna« sprejmite mo je iskrene čestitke z željo, da Vaša prireditev najboljšo uspe. Dr. Kramer« in pa »Zahvaljujem se iskreno za Vašo pozornost in poslano vabilo ter globoko občalujem, da sem zaradi nujnih poslov zadržan od udeležbe pri otvoritvi »Mariborskega tedna«. Čestitam prireditelju in želim polnega uspeha. Prireditev obiščem v teku tedna. Mohorič.«

Promenadni koncert godbenega društva železniških uslužbencev in delavcev, ki bi moral biti jutri zvečer v mestnem parku, bo ob isti uri na razstavišču Mariborskega tedna v Prešernovi ulici pod vodstvom kapelnika g. Schönherrja.

Mariborski muzej bo v Mariborskem tednu odprt ves dan. Ob praznikih in nedeljah pa samo popoldne. V muzeju je razstavljenih okrog 100 izkopin iz Koroškeve ulice, razstavljeni pa so tudi vsi bronasti predmeti, ki so jih izkopali te dni.

Prijateljski sestanek zdravnikov. Ob priliki Mariborskega tedna 12. in 13. t. m. je sklicala zdravniška zbornica za dravsko banovino v Mariboru prijateljski sestanek in vabi vse zdravnike iz naše banovine, da se ga zaresljivo udeležijo. Prijave za stanovanje naj pošljejo zdravniki Zdravniškemu društvu v Mariboru.

Naši matičarji gredo k Sv. Lovrencu na Pohorju v nedeljo 13. t. m., kjer bo velik pevski koncert pod okriljem tamkajšnjega bralnega društva. Koncert bo v državni dvorani in se bo pričel ob 15. uri.

Matičarji. Pevska vaja mešanega zborra Glasbene Matice bo zaradi koncerta pri Sv. Lovrencu jutri ob 20. uri. Pevci, pridite vsi in točno!

Opozorilo mariborskim pevskim zborom. Mariborski pevski zbori včlanjeni v Ipavčevi župi imajo skupno pevsko vajo v četrtek 10. t. m. ob 20. uri v pevski sobi Glasbene Matice. Arhivarji naj prinesejo s seboj note smislu dopisa župne uprave od 2. junija t. l.

Iz policijske službe. Za policijskega stražnika pripravnika pri tukajšnjem predstojništvu mestne policije je imenovan France Toplak.

Obiščite Dancing in restavracijo »Velike kavarne«. Popolnoma nov spored.

Zadnja pot Franja Kolarja. V soboto popoldne, ko je solnce lilo svoj zlati čar z neba, se je na mariborskem pokopališču zbrala ogromna množica ljudstva, da spremi pokojnega poštnega uradnika tukajšnje kolodvorske pošte na zadnji poti. Špalir so delali vojaki, ob krsti je stala častna straža z odprtimi sabljami, da izkaže pokojniku kot rezervi inu oficirju zadnjo čast. Ob prihodu duhovščine je zaigrala v slovo vojaška godba. Po blagoslovitvi trupla pred hišo žalosti je zapel »Poštni rog«. Nato je sprevod krenil na frančiškansko pokopališče. Na čelu je nosil križ podčastnik, za tem je korakala vojaška godba, vod vojakov, poštajerska godba, uniformirani poštarji. Za krsto je šla potrta rodbina pokojnika, zastopnik direkcije, upravnik mariborskih pošt, deputacija častnikov, pokojnikovi tovariši in mnogoštevilni prijatelji in znanci. Po obrednih molitvah je zaigrala vojaška in poštarska godba še enkrat v slovo, »Poštni rog« je zapel »Vigred...«. Ob odprtem grobu se je z ginljivimi besedami poslovil od pokojnika g. Edo Pičman kot zastopnik poštne direkcije in kot tovariš. V imenu nižjih pošt. uslužbencev se je pa poslovil g. Kovačič. Sedaj snivaš, dragi Franjo — pod zelenim Pohorjem večne sanje! Končana je tvoja pot po zemlji, toda zapustil si lep spomin. Naj ti bo lahka zemljica!

Manifestacijski izlet na severno mejo. V nedeljo jutraj so pohitele velike množice mariborskega narodnega občinstva, kakor tudi preprostega podeželskega prebivalstva iz vse bližnje in daljnje okolice k Sv. Duhu na Ostrem vrhu, kjer je bila sklicana velika manifestacija vseh na rodni in kulturni društev. Zbrane goste je pozdravil najprej šolski upravitelj g. Josip Križnič, župan iz Gradišča g. Anton Štibler, predsednik tamkajšnje strelske družine g. Franjo Krenčnik in predsednik tamkajšnje podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda g. Ivan Tacer. Za pozdravne besede se je zahvalil g. dr. Irgolič iz Maribora, ki je imel obenem tudi primeren govor o pomenu prireditve. Sledila je maša, med katero je pel kompletno zbrani pevski zbor društva »Jadran« iz Maribora. Po končanem cerkvenem opravilu je bilo slovesno otvorjeno novo strelišče tamkajšnje strelske družine. Pri tej slovesnosti je govoril najprej predsednik družine g. Franjo Krenčnik, za njim pa sta spregovorila kot zastopnika mariborskega strelskega okrožja podpolkovnik g. Gojko Jovanovič in upravnik g. Reja. Med zbranimi gosti, katerih je bilo precej nad 1.000, je bilo opaziti tudi ministra v p. dr. Kukovca, šolskega nadzornika g. Tomažiča, šolskega upravitelja g. Hrena in druge. Vsa manifestacija je zapustila v duši zbranega ljudstva nepopisen vtis, pravcato ginjenje pa je izzvala prelepa jugoslovanska pesen iz grl vrljih Jadranašev tik ob državni meji.

Delovanje mariborskega Slovenskega obrtnega društva. Slovensko obrtno društvo je imelo pod predsedstvom Ivana Sojča v zadnjem času štiri odbore seje in članski sestanek. Na članskem sestanku je sklenilo postaviti svojemu dolgoletnemu in prezaslužnemu umrlemu sodelavcu Joži Volčiču nagrobni spomenik. Posvetovalo se je o nacionalni vzgoji obrtniškega naraščaja, namerava pa tudi posvetiti veliko pažnjo zgodovini naših okoliških krajev. Prihodnje leto bo priredilo v korist za postavitev vajeniškega doma v Mariboru prvo veliko tombolo. Razpravljalo je tudi o proslavi desetega rojstnega dne našega prestolonaslednika, ki bo 6. septembra. V kratkem bo sklicalo poseben sestanek, na katerem bo razpravljalo o novih davščinah za kritje izdatkov bednostnega fonda in o vplačevanju s hranilnimi knjižicami. Sklep o nacionalni vzgoji obrtniškega naraščaja moramo kar najtopleje pozdraviti.

Narodno slavlje v Št. Ilju v Slov. gor. Šentiljsko gasilno društvo ne opravlja samo humanitarnega dela, marveč posveča vso skrb tudi nacionalnemu in kulturnemu. Tako je priredilo včeraj lepo narodno prireditev, na katero je povabilo pevski zbor mariborske Glasbene Matice, ki se je njegovemu vabilu odzval. Glasbena Matica je prepevala na včerajšnji prireditvi do pozne večerne ure lepe narodne pesmi in s tem povzdignila prireditev. Ob tej priliki so spregovorili gg. Bauman, tamkajšnji kaplan g. Ravšl in predsednik pevskega zbora matičarjev

Na. odno gledališče

Repertoar.

Sreda, 9. avgusta ob pol 21. (pol 9.) uri: »Celjski grofje« na Rotovškem trgu.

»Celjski grofje« na Rotovškem trgu. Prva predstava Kreftove zgodovinske drame »Celjski grofje«, ki jo uprizore v okviru Mariborskega tedna na prostem, bo v sredo 9. t. m. ob pol 21. uri na Rotovškem trgu. Vstopnice za to najzanimivejšo uprizoritev tedna so že na razpolago pri gledališki dnevi blagajni. Naroče se lahko tudi telefonično (št. 2382) ali pa po dopisnici, naslovljeni na gledališko blagajno, Maribor, Slovenska ulica. Cene sedežem od Din 30 navzdol. Stojlišča so po Din 8, za dijaštvo po Din 5. Dohod na predstavo bo za občinstvo s Slomškovega trga. Za to predstavo vlada splošno zanimanje.

Pri nagnenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna »Franz Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesa in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o presnavljanju zatrjujejo, da so dosegli s »Franz Josefovo« vodo sijajne rezultate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

g. Arnuš. Če bi tej prireditvi hoteli dati še kakšno pripombo, bi bila samo ta na mestu, da tudi druga gasilna društva v obmejnih krajih sledijo vzgledu Šentiljanov, kajti probuja naroda na meji je več ko potrebna.

Uspeh mariborske policije. Ob priliki zadnjih cerkvenih svečanosti v Ljubljani je bilo tam izvršenih več drznih tatvin. Žeparijem pa ljubljanska policija ni mogla do živoga. Za Mariborski teden so se preselili v Maribor in pričeli s svojim poslom. Včeraj so ukradli kar tri zlate ure z verižicami, in sicer posestniku Francu Senekoviču, Francu Kristofu in Ferdinandu Kocmutu. Svoje žrtve so iskali na veseljenem prostoru. In flagranti je bil zasačen neki Djordje Stefanovič, brezposelni trgovski potnik iz Vranje, bežečega pa so ujeli nekega brezposelnega šoferja Karla Vrhovskega iz Pregrade. Oba žeparja so danes popoldne na policiji zasliševali, kjer pa odločno zankata vsako krivdo.

Brez matere ni mogoč živeti. Redek primer prostovoljne smrti beleži današnja policijska kronika. Ko je šel sinoči po Aleksandrovi cesti železniški delavec Ivan Podkrižnik s svojim tovarišem, se jima je pridružil na Glavnem trgu železniški sprevodnik Viktor Miklavžina, stanujoč na Pobrežju v Drevoredni ulici. Skupno je družba krenila proti državnemu mostu. Miklavžina je bil zelo potr in je pripovedoval svojim znancom, da ne bo mogel preboleti smrti svoje matere, ki mu je pred kratkim umrla. Dejal je celo, da ji bo v najkrajšem času sledil. Ko pa je družba dospela do sredine državnega mosta, je Miklavžina kriknil »Sedaj pa zбо gom!« in se bliskovito pognal čez ograjo v globino, kjer je našel smrt v valovih Drave. Drava njegovega trupla ni več ročila in je bil zaman ves trud, da bi ga rešili. Tragična smrt mladega moža je vzbudila pri vseh globoko sočuvstvovanje.

Grajski kino. Nepreklicno do srede naj lepši in največji film tega leta, Jana Kiepure »Pesem za Te...« »Pesem za Te« je film kakor se jih je do danes malo napravilo v filmski industriji. Pevsko na višku ina film sijajno glasbo in pa izvrstno zabavno vsebino. Poleg Jana Kiepure skrbe za zdrav humor: Paul Hörbiger, Paul Kemp, A. R. Roberts, zelo srčkana pa je Jenny Jugo.

Kino Union. Od danes se predvaja velik zabaven film »Ljubezen in veselje« z Ivanom Petrovičem, Greto Theimerjevo, Teodorjem Loosom, Feliksom Bresartom in Pavlom Morganom. Sledi največja veseloigra »Paprika« s Franciško Gaalovo in Paulom Hörbigerjem.

Pri pokvarjenem želodcu, plinih v črevesu, slabem okusu v ustah, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski, učinkuje še kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravniki za želodec izpričujejo, da se izkaže uporaba »Franz Josefove« vode kot prava blagodat za jedi in pijači preobložena prebavila.

Kongres plinarn in vodarn

PLINARNIŠKI IN VODARSKI STROKOVNJAKI ZA IZBOLJŠANJE SEDANJEGA POLOŽAJA.

O priliki kongresa plinarn in vodarn, ki se je pričel v soboto jutraj v Mariboru, je imelo »Jugoslovansko plinarniško in vodovodno združenje« tudi svoj 8. redni letni občni zbor ob izredno mnogostevilni in živahni udeležbi svojega članstva.

Po končani formalnosti in govoru pred sednika ing. g. Bartla iz Ljubljane je bilo prečitano obširno tajniško poročilo o delovanju organizacije v preteklem letu. Tajniško, kakor tudi temu sledeče blaginjsko poročilo so zborovalci soglasno vzeli na znanje. Iz tajniškega poročila, ki nosi na sebi vse karakteristične znake sedanje dobe, ki jo svet preživlja in pa peripetij, skozi katere se gospodarstvo danes prebija, se vidi jasno, da se tudi ta gospodarska panoga s svojimi ustanovami, podjetji in zavodi, katerih končni cilj je javni interes požrtvovalno in hrabro bori z valovi splošne gospodarske depresije in njenimi posledicami.

Nadalje je bilo iz tajniškega poročila razvidno, da je združenje pravilno razumelo svojo nalogo in je vse svoje delo posvetilo interesom in podpori članstva, ki je imelo od tega smotrenega dela velike moralne in materialne koristi. Veliko pa je bilo tudi delo organizacije v strokovnem pogledu. Občni zbor je nato obširno razpravljalo o splošnih gospodarskih vprašanjih, zlasti o onih, ki se tičejo plinske stroke. Opazilo se je, da je bil konstantni napredek zadnjih let v tej stroki nenadoma ustavljen in da je prej tendenca k poslabšanju kakor k izboljšanju. Plačilna moč prebivalstva je padla na minimum. Temu pa so se še pridružile zvišane, oziroma novo vpeljene dajatve, zlasti v letošnjem letu. Obstoj občinskih podjetij plinske in vodne stroke je resno ogrožen in tudi ni nobenik izgledov na boljše, če se ne bodo deloma znatno znižale, deloma pa sploh ukinile visoke državne in samoupravne javne dajatve.

Nova letošnja bremena so v glavnem naslednja: Uvedla se je nova samoupravna dajatev v obliki banovinske trošarine na premog in koks, dalje se je zvišal skupni davek na poslovni promet pri domači proizvodnji koks na isto višino, kakor je predpisana na tuji uvoženi koks, s 1. julijem je bila zvišana vozna za prevoz za 50% in so bile naložene omenjenim podjetjem tudi še razne druge dajatve, ki bi jih sicer morali plačevati konzumenti sami.

Dejstvo je, da so se podražile sirovine plinske industrije pri nas v zadnjih 18 mesecih za 68%, od česar odpade na kurzno razliko le 28 in pol odstotka, ostalo na zvišane in novo vpeljene javne dajatve. Če se hočejo ohraniti naše plinarne, vodarne in elektrarne pri življenju in se odpraviti sedanje abnormalne gospodarske razmere, ki so v nenadomestljivo škodo obče- stva, naroda in države, morata država in

banovina odnehati pri prej navedenih obdavčbah.

Občni zbor je nato po nekaterih govorih navzočih delegatov sestavil in soglasno sprejel resolucijo, v kateri prosi vlado v Beogradu, da opusti vsako povečanje sedanjih ali uvedbo kakih novih fiskalnih obremenitev bodisi državnih bodisi samoupravnih oblasti, sedanje javne dajatve teh važnih gospodarskih institucij pa naj podredi reviziji in jih povsod, kjer so neopravičene ali nevzdržne, reducira ali ukinе. Zborovalci so poslali vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, pozdravno brzojavko pa trgovinskemu ministru dr. Šumenkoviću.

Vsakega udeleženca »Mariborskega tedna« čaka še prav posebna sreča, kar marikomu ni znano. Vsak obiskovalec, ki se pripelje v Maribor, ima pravico do sodelovanja pri veliki efektivni loteriji na podlagi legitimacije o udeležbi na prireditvah. Seveda velja isto tudi za vse Mariborčane in okoličane, ki so v posesti stalne legitimacije, ki velja 20 Din in se dobi pri vseh blaginjah »Mariborskega tedna«. Dobitki te efektivne loterije, ki jo prireja vodstvo »Mariborskega tedna«, so sami prvovrstni proizvodi mariborskih obrtniških ter industrijskih obratov, ki so jih darovali prirediteljem z namenom, da na ta nenavaden, pa mnogo bolj efektiven in primeren način seznanijo najširše kroge prebivalstva s svojimi izdelki in jim obenem na cenen način pomagajo na njih. Dobitki so izredno mnogoštevilni in predstavljajo že vsak posamezen v današnjih težkih časih precejšnjo prakt. vrednost.

Sport

Sportne prireditve »Mariborskega tedna«

Tekmovanje za prvenstvo dravske banovine v rokoborbi

Na verandi pivovarne Union se je vršilo v soboto in nedeljo tekmovanje za prvenstvo dravske banovine v rokoborbi. Tekmovanje je organiziral SSK Maraton in je bila prva sportna prireditev v okviru »Mariborskega tedna«. Nad vse zanimivo prireditev je otvoril v soboto zvečer s primernim nagovorom podžupan g. Golouh. Tekmovanja se je udeležilo skupno 29 atletov, in sicer 15 članov SK Ilirije in 14 članov SSK Maratona, dočim drugi klubi niso poslali svojih tekmovalcev.

SK Ilirija je poslala v Maribor izredno dobro trenirano moštvo. Njeni atleti so sami ncladi in ambiciozni borci, ki bodo ob večji rutini dosegli prav gotovo še lepše uspehe. Atletom SSK Maratona se je poznala večja rutina, s katero so tudi dominirali in dosegli pičlo zmago 17:15 nad Ljubljancani. Domačini so dosegli zmage večinoma s tušem, dočim so Ilirjani več zmag dosegli po točkah.

Predtekmovanja v vseh kategorijah so se vršila v soboto, sinoči pa so bile absolvirane finalne borbe.

Zmagovalci v posameznih kategorijah so naslednji:

Bantam (do 56 kg): 1. Nered (Ilirija); 2. Ulsberger (Ilirija).

Perolahka (do 61 kg): 1. De Batiste (Ilirija); 2. Gobec (Maraton).

Lahka (do 66 kg): 1. Kramberger (Maraton); 2. Verbošt (Maraton); 3. Alubnar (Ilirija).

Welter (do 72 kg): 1. Jevšenjak (Maraton); 2. Kunaver (Ilirija); 3. Vrečko (Ilirija).

Srednja (do 79 kg): 1. Fišer (Maraton); 2. Vidic (Maraton); 3. Presetnik (Ilirija).

Polteška (do 87 kg): 1. Stare (Ilirija); 2. Pirher (Maraton); 3. Gorjanc (Ilirija).

V tekmovanju moštev je dosegel SSK

Maraton 17 točk in se tako plasiral na prvo mesto, SK Ilirija pa si je priborila 15 točk.

Zmagovitemu moštvu SSK Maratona je po končanem tekmovanju predal g. Aljančič krasen pokal, darilo »Mariborskega tedna« in lep kip, darilo tajnika težkoatletske zveze g. Richtarja.

Tekme je vodil kot vrhovni sodnik g. Vilko Richter iz Zagreba, v razsodišču pa so bili podpredsednik težkoatletske zveze in SSK Maratona g. dr. Vatovec, Jojo Golc, Smerdel, Aljančič in vodja ilirjanskega moštva g. Nered.

Lahkoatletske tekme na Mariborskem otoku

Včeraj popoldne so se na svečan način otvorile lahkoatletske naprave na Mariborskem otoku, ob kateri priliki je organiziral SSK Maraton lahkoatletske tekme, ki so sijajno uspele. Tekmovali so atleti vseh mariborskih klubov, ki so dosegli nadvse častne rezultate. Lahkoatletske naprave na mariborskem otoku so za res idealne in bodo sigurno mnogo pripomogle za nadaljnji razvoj lahkoatletike v Mariboru. Za krasne naprave in skrb mariborske mestne občine za dvig sporta v Mariboru se je zahvalil v imenu SSK Maratona g. Aljančič.

Organizacija je bila brezhibna, za kar gre zasluga prof. Cestniku, Venutiju, Smerdelu, Krambergerju, dr. Jettmarju in dr. Scheiblu.

Rezultati so bili naslednji:

Tek 3000 m: 1. Grmovšek (Maraton) v času 9:50.8; 2. Štruel (Maraton) 9:59; 3. Stiglic (Rapid) 10:01.

Skok v višino: 1. Fika (Maraton) 155 cm; 2. Gutmeier (ISSK M) 155 cm; 3. Jeglič (Rapid) 155 cm.

Hoja 5 km: 1. Kebrič (Maraton) 28:11 (novi državni rekord); 2. Žebot F. (Maraton); 3. Tratenšek (ISSK Maribor).

Met kroglice obojerno: Rak (Železničar) 20.57. Novi mariborski rekord.

Skok v daljino: 1. Musnik (Rapid) 634 cm (novi mariborski rekord); 2. Fika (Maraton) 609 cm; 3. Gutmeier (ISSK Maribor) 593 cm.

Štacija 4 x 800 m: 1. SSK Maraton (v postavi Grmovšek, Štruel, Stangl, Uratnik) v času 9:19. Novi mariborski rekord.

Tek 100 m: 1. Gutmeier (ISSK Maribor) 11.8; 2. Mühleisen (Rapid) 11.9; 3. Musnik (Rapid) 12.

Skok ob palici: 1. Fika (Maraton) 300 cm; 2. Rak (Železničar) 270 cm; 3. Gutmeier (ISSK Maribor) 260 cm.

Veslaške tekme na Dravi

Ob ogromnem zanimanju občinstva je bila včeraj dopoldne na Dravi druga večja veslaška tekma v Mariboru. Tekmi je prisostvovalo izredno mnogo gledalcev, ki so bili postirani na obalah, državnem mostu in Käferjevem kopališču, kjer so bili tudi zastopniki oblastev s podžupanom g. Golouhom na čelu.

Tekmovalna proga je bila dolga 2240 metrov; start je bil pri mostu pri Mariborskem otoku, cilj pa v Käferjevem kopališču.

Organizacija je bila v rokah funkcionarjev Studenskega sportnega kluba, ki je tudi tekme organiziral.

Tekmovanja so se udeležili vsi mariborski klubi. Posamezne tekme so bile zelo zanimive, najzanimivejša točka pa je bila vsekakor tekma »Dravskih piratov«.

Rezultati so bili naslednji:

1. Juniorji, enosedežniki: 1. Musnik (Rapid) v času 8 minut; 2. Mlakar (Maraton); 3. Lešanc (Maraton).

2. Dame enosedežno: 1. Štok (Maraton).

3. Seniorji, enosedežniki: 1. Musnik F. (Rapid) 7:55; 2. Fišer (Maraton) 8:02; 3. Bretschneider 9:48.

4. Juniorji, dvosedežno: 1. Visnovič-Zinthauer (Rapid) 7:20; 2. Gadler-Fašing (Studenški SK) 7:31.

5. Seniorji, dvosedežniki: 1. Frs-Huber (Studenški SK) 7:30; 2. Pirc-Matela (Studenški SK) 8:43; 3. Matela-Iloš (Studenški SK) 8:59.

6. Mešani dvosedežniki: 1. Kumer-Fras (Studenški SK) 7:51; 2. Stok-Breznik (ISSK Maribor) 7:53.

Tekma »Dravskih piratov« v ribiških čolnih se je končala z zmago Studenskega SK; 2. SK Železničar.

NOGOMETNE TEKME.

Zagreb: Jugoslavija:Češkoslovaška 2:1 (0:0).

Čakovec: Čakovčki SK:Hermes (Ljubljana) 2:2 (1:1). Prva tekma za vstop v podzvezno ligo.

Beograd: BASK:Vojvodina 3:1 (1:1).

M. Almari:

Obisk

(Konec)

Potrkal je. »Prosim!« — Marian! Njegove temne, čudno velike oči v nenavadno belem obrazu, so me za trenutek zagnile, njegove stisnjene ustnice pa so izvale skrajno pozornost. »O — ti?! Izvoli, sedi!« — »Ne, hvala, ne bom sedel!« — Sklenil sem — da ti — nekaj povem. — Tako namreč — ne pojde — naprej — »Tresoče se roke so se oprijele mizne plošče. V presledkih, jecljaje mi je stavil ul-timatum: ali opustim svojo rezervo — ali — potegnil je samokres. Tako torej. — Stojte sem ga bila poslušala; niti z najmanjšo kretnjo ga nisem bila prekinila — v trenutku sem bila spoznala opasnost svojega položaja. Nisem verjela, da me hoče zares ustreliti — ne; mala komedija naj bi bila le sredstvo v dosego smotra — — — Toda Marian je bil nevrotik in njegova sapa je zaudarjala po alkoholu. — Neka drobna misel v meni se je smehljala: »Vtakni to igračko!« In potem sem prisluskovala svojim besedam, kakor da čujem tretjo osebo — tujko — ki obrazloži četrti osebi — tujcu — da je prišlo vse, kakor je moralo priti, da v besedah in odločitvah ni osebne žalitve, le nujna

potreba, le logična posledica preobilice spoznanj — — — »Prepričana sem, da je tako bolje zate in zame in tega svojega prepričanja ne morem menjati.«

Zopet tišina. Ni li to tišina vsemirja? Solnca prepotujejo svoja daljnja pota, tiho in stalno — kaj je osebno usoda neznanega prebivalca neznanega planeta? Le dobro živi dalje od človeka, dalje od človeštva. — Bliskoma sem premerila svoje življenje in izročila sodbo in usodo višji, večni modrosti...

Le s polovico svoje pazljivosti sem se še udeležila nadaljnjega pogovora, ki je bil le še prazno besedičenje. Pričela se je zopet »igra« s samokresom; ali glas mi je ostal jasen: v meni je počival mir vesoljstva, ki ga nič, prav nič ne more motiti...

Ta in oni bi rekel, da sem si vse to le izmislila — zlasti ker je še v pravem trenutku nastopil »Deus ex machina« v osebi predstojnice zavoda, ki je vlnudno, toda odločno izjavila mojemu obisku: »Oprostite — pet minut je že poteklo —« Samokres in desnica sta že bila smuknita v žep — še nekaj poslovnih fraz — in prisluskovala sem oddaljujočim se korakom, med tem ko sem odhajajoči predstojnici odgovorila nekaj zmedenih stavkov; končno sem le bila sama.

Nisem več dospela do stola. Ob peči sem polagoma zdrsnila na tla — trepetala sem, da so mi šklopotali zobje — dotaknil se me je bil tudi mraz vsemirja! Nisem bila brez zavesti, niti za trenutek ne, — toda v meni ni bilo niti ene misli več, le groza, neumljiva, nepremagljiva groza.

Dolgo pozneje sem zmogla pot do postelje, in še mnogo pozneje pot v prvo nadstropje, kjer sem mimo nekaj zaprtih vrat končno le še našla ljubo tovarišico, ki me je sprejela s prestrašenim vzklikom: »Za božjo voljo, zakaj ste tako ble-di?« Njena topla roka me je spremljala do solnčnega prostorčka ob oknu. Bližina dobrega, iskreno sočustvujočega človeka me je počasi, počasi umirila.

O Marianu skoraj nimam več kaj povedati. Posrečilo se mi je, da sem se mu za dobra dva tedna izognila. Med tem je bil menda spoznal, da ni ravnal prav. Ni se opravičil z besedo, ali njegovo mirno, skromno, morda celo potrto vedenje je govorilo jasno dovolj. Nekaj dni kasneje mi je poklonil krasen šopek vrtnic in nageljinov in mi molče poljubil roko — poslovlila sva se za vedno.

Sence Marianovega obiska so zatemnila vsa moja pota. Tako, kakor da se je vzpela črna cev samokresa do neba, da mi z zevajočo odprtino popije vso, prav

vso svetlobo kakor ogromen stolp gradu večne teme...

Dva prijatelja sem sicer našla kasneje, ki sta se trudila, da mi pokažeta pot nazaj v vsakdanje življenje: eden je z odkritim ognjem svoje mladosti — drugi z vselej pozorno, pritaženo iskrenostjo in skoraj filozofsko resnobo. Prvem sem posvetila zbirko toplih pesmi — drugemu vračam mirno tovarištvo. Le nekoč, ko sem bila sama v garderobi, sem pritisnila svoj obraz na volneni rokav njegovega sivga raglana...

Vi se mi smejete? Ne — prosim, razumite: dolga senca pada na vsa moja pota; ne vidim dobro in ne vem, kam naj krenem.

Niti za čas ne vem.

Ali je že večer, ki mu sledi neizprosna noč? — Ali se bo šele zdnilo?

Saj res! Morda pa je le šele jutro, rano jutro. Hitela bom naprej, jako hitela, da pridem čimprej iz območja usodne sence — — —

In ko srečam opoldne, kadar lije solnce na dehteče poljane, prijatelja, ki mu je jasno srce v očeh, ga prosim, naj me hitro odvede drugam.

Jana, uboga Jana.

Njeno življenje ni imelo dneva.

»Sanjača vsakega mi pribijte na križ...«

Maribor, Skafan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Torej mi dovolite, da se pogovorim z doktorjem Doljanom?« je vprašal Jafis svoje poslušalce.

»Pooblašamo te!« so vzkliknili vsi hkratu.

Tako so bili ustvarjeni prvi temelji gibanja, ki naj bi bilo pripravilo Jafisu zaželjeno maščevanje. Njegove besede so postale evangelijske, ki se je širil od ust do ust. Kjerkoli se je zbralo več ljudi, povsod so natiho odkrivali svoje nezadovoljstvo in naveličanost življenja v despotično vladanem Oceanopolisu. Kakor da je vse to bilo že od nekdaj v ljudeh, tako je vstajalo iz vseh krajev in kotov ter se zlivalo v vedno močnejši tok. Obenem s tem se je vedno česče izrekalo tudi Doljanovo ime. Množicam podmorskega ljudstva je postajal neka mistična osebnost, od katere so pričakovali izpolnitve vsega, kar so si žamisljale.

»Mar ne veste, da je Doljana poslala k nam božja previdnost, da nas izpelje iz jetništva?« so šepetali drug drugemu.

»Baje ima nenavadno moč in se ga boji tudi vlada,« so pripominjali drugi.

»In princesa Intela ga ljubi,« so dostavljali tretji.

Tako je postal Doljan naenkrat osrednje vsega, dasi sam niti slutil ni, kaj se vse pripravlja. Skrbela ga je bolj kakor

vse drugo njegova lastna usoda njegove in Inteline ljubezni. V svoji svetli prikriti sreči sta našla izpolnitve vseh hrepenenj svojih mladih src, toda vedela sta prav dobro, da bo nekoč napočil dan, ko se bo treba za nadaljnjo srečo boriti z vsem pogumom in neuklonljivo voljo.

Intela je skrbno zasledovala Morajino delovanje in je vedela, da kuje dalje svoje načrte. Vedela je, da bo že v najkrajšem času izvedela vlada za njeno ljubezen in da bo izvedel tako tudi njen oče Semis Ramis. Pripravljala se je zato na obrambo, dasi ji sami še ni bilo jasno, kakšno orodje naj bi uporabila, da bi dosegla zaželjeni smoter: priznanje pravice do ljubezni, ki si jo je bila sama svobodno izbrala.

»Srečna sva, neskončno srečna,« je dejala nekoč Doljanu, »toda bojim se vsako uro, da bo vstala temna senca in zakrila solnce moje sreče.«

»Ne boj se in bodi pogumna!« jo je tolažil Doljan. »Čas, ki sva ga pridobila, ni bil izgubljen zaman. Razmere se spreminjajo, marsikaj je drugače kakor je bilo takrat, ko sva si prvič zrla iz oči v oči.«

Doljan je govoril te besede kar tako, ne da bi mislil konkretno. Nekako podzavestno je čutil, da se spreminja ozračje

je Oceanopolisa, in to mu je dajalo novega poguma in nove vere.

»Naj bi se zgodilo po tvojem, moj najdražji!« je rekla princesa, se ga oklenila in ga vroče poljubila.

Ko je Doljan odhajal od nje, je pa postal popolnoma mračen. Namah je izginila njegova prejšnja vedrina, prevzele so ga temne misli, kakor, da je slutil tisto, kar se je pripravljalo na eni strani proti njemu, na drugi strani pa zanj. Saj je s svojim prihodom do dna razburkal podmorsko ljudstvo, postal os, okoli katere so se vrteli pripravljajoči se dogodki.

XXIX.

Kljub njegovi iskreni želji Doljana niso zaposlili v nobenem uradu, zaradi tega je uporabljal svoj čas za študiranje. Največ ur je preživel v osrednji knjižnici, kjer je zbiral razne podatke in proučeval podrobnejše razprave o najrazličnejših zgodovinskih in drugih predmetih. Jezik podmorjanov je govoril že popolnoma in tako je razumel vse slovnost. Sorafis in Astis sta mu bila še vedno najdražja prijatelja in zaupnika, toda drugega je kmalu izgubil in je njegovo odsotnost potem težko pogrešal.

Bilo je nekega dne popoldne, ko je prišel Astis v osrednjo knjižnico k Doljanu in mu sporočil nepričakovano novico, da ga pošilja vlada v neki važni zadevi na površino zemlje.

»V Rusijo potujem,« je vzkliknil ves vesel. »Zopet bom na površini zemlje; videl bom nove kraje in nove ljudi ter se otrese enoličnosti življenja pod morjem.«

»V Rusijo odpotuješ?« se je začudil Doljan. »Kdaj in za kako dolgo?«

»Odpotovati moram že v dveh dneh,« je odgovoril Astis. »Kako dolgo bom ostal na površini zemlje in v Rusiji, zaenkrat še ne vem, ker je vse to odvisno od najrazličnejših okoliščin. Morda bom ostal gori tri mesece, morda pa tudi pol leta ali še več.«

»Blagor tebi,« je dejal Doljan. »Ko bi mogel tudi jaz odpotovati s teboj. Ves čas svojega življenja pri vas nisem nikoli čutil takega domotožja, kakor ta trenutek, ko vem, da boš mogel ti svobodno oditi kamorkoli boš hotel. Če bi bil tako svoboden kakor si ti, bi takoj odpotoval s teboj, da bi vsaj še enkrat videl svojo domovino, zelene trate, gozdove, planine in solnce nad njimi. Potem bi se sam vrnil v podmorje, brez katerega sploh ne bi mogel več živeti. Ne bi mi mogel izposlovati dovoljenja, da bi odšel s teboj?«

»To je popolnoma nemogoče.«

»Poskusil bi pa vendar lahko.«

»Škoda vsake misli in vsake besede. Vlada ti nikoli ne bo zaupala tako popolnoma, da se nič več ne bi bala tvojega izdajstva. Dobro veš, da je vsa skrb vlade posvečena pažnji, da nihče in nikoli ne bi na površini zemlje izvedel za obstoj Oceanopolisa. Tudi nas, ki nas pošilja na površino, zasledujejo neprestano, ker nam ne zaupajo in se neprenehoma bojijo, da bi izdali svojo skrivnost. Tudi v Rusiji ne bom sam. Prav gotovo bodo poslali s menoj detektiva, ki bo pazil na vsak moj korak. Mimo tega pa bodo še s posebnimi aparati nadzirali oba.«

Kam sega ženska maščevalnost

Kitajka s strupenimi kačami.

V neki vasi blizu Pekinga so postali v zadnjem času zelo pogosti smrtni primeri, ki so jih povzročile s svojim pikom strupene kače, katerih pa kljub najvestnejšemu iskanju niso mogli v vasi nikjer najti. Le nekega večera se je posrečilo vaščanom ubiti neko tako kačo, ki so jo nato poslali v Peking, da bi tamkaj znanstveniki ugotovili, kakšna kača je to prav za prav. In ugotovilo se je, da gre v tem primeru za neko zelo redko vrsto plazilcev, ki žive sicer samo v južni Aziji. Čeprav so se vaščani v omenjeni vasi vrgli z vso vne- mo na lov za temi nevarnimi kačami, niso mogli prav nobene več izslediti. Vršile so se velike verske ceremonije in procesije, da bi se potolažila jeza bogov, toda zaman... Vse prebivalstvo je živelo v ne- prestanem strahu, ker je bil v vasi vsak teden najmanj po en mrtvec, ki je podle-

gel smrtonosnemu piku tajinstvenih kač.

Tedaj so zaprosili vaščani od pekinskih oblasti pomoč, naj se jim pošlje kak zoolo- g in znan kačar, ki je res tudi prišel. Nastavil se je na koncu vasi in je že prvo noč vjel v svoji sobi tako kačo. Ugotovil je, da je našel eksemplar zelo redke kače, ki se je dobi samo še v indijskih močvirjih in kakršnih se poslužujejo indijski fakirji pri svojih produkcijah, ko jim seveda poprej popolnijo strupene zobe.

Učenjak je začel zadevo temeljito raziskovati in je pri tem naletel v bližnjem gozdu na majhno kolibo, katere vrata so bila samo priprta. Ko se je neslišno približal vratom in pokukal noter, se mu je nudil strašen prizor. Sredi sobe je sedela neka straka, ki je piskala na piščalki neke pretresljive indijske melodije. Okrog nje se je plazilo več takih strupenih kač, od katerih se je, kakor da so dresirane, ločilo nekaj eksemplarjev in se odplazilo po cesti proti vasi. Učenjak je odhitel za njimi in jih po vrsti pobil. Nato se je vrnil h kolibi, v kateri je starka še vedno ne-

prestano piskala in prepevala. Izvlekel je samokres in starko na mestu ubil. Nato je uničil tudi še vse ostale kače.

O svojem dejanju in strašnem odkritju je takoj potem obvestil policijo, ki je v preiskavi ugotovila, da je starka dresirala te kače in jih potem pošiljala v vas — iz maščevanja. Njen mož je bil namreč poglavar neke razbojniške tolpe in je bil že pred leti od vaščanov o priliki nekega nočnega ropu ubit. Polnih 20 let se je starka pripravljala na svoje strašno, zlo- činsko maščevanje in brez učenjakove in- tervecije nedvomno pogubila vso vas.

Kdo je član gangsterjev v Chicagu?

V borbi proti ameriškim gangsterjem in drugim razbojnikom, ki velja ameriške občine vsako leto okrog 200 milijonov dolarjev, so bili končno doseženi zelo uspešni rezultati. V okolici Chicaga je bilo aretiranih 23 oseb, ki so bile obtožene zaradi nedovoljenih terorističnih

akcij. Med temi 23 osebami so tudi znani pravniki, industrijci in pa seveda profesionalni gangsterji. »Odlično ime« Al Caponeja, kralja čikaških racketeerjev, dela častno družbo znanemu newyorškemu odvetniku Aaronu Sapiru. Poleg njiju je tudi dr. Benjamin Squires, profesor in lektor na vseučilišču v Chicagu ter še več drugih znanih osebnosti.

Proslava stoletnice Puškinove smrti

Puškinovo društvo v sovjetski Uniji se je že sedaj pričelo živahno pripravljati na proslavo stoletnice Puškinove smrti, ki pade na leto 1937. Sestavljen je že načrt znanstvenih in poljudnih del o Puškini in njegovih umotvorih. Obenem bodo re- stavrirani vsi Puškinovi spomeniki, pred vsem pa spomenik na kraju Puškinovega dvoboja ob Črni reki. Mimo tega bo omenjeno društvo organiziralo mnogo- številne izlete v razne kraje, ki spominjajo na pesnikovo življenje.

Obiščite

veliko sokolsko razstavo

ki prikazuje uspehe in razvoj Sokolstva na bivšem Spod. Stajerskem zadnjih 20 let. (Cankarjeva šola I. nadstr., odprta od 7.30 do 19. ure)

Mali oglasi

Razno

VAŽNO OPOZORILO občanstvu v Mariboru in okolici!

Naznanjam, da izdelujem lesene hišice po najmodernejšem sistemu že za ceno od 35.000 Din naprej. Vsak zainteresent si lahko ogleda hišico že v naravi pri meni, kjer so na razpolago tudi vsi načrti in proračuni. Izvršujem tudi vsakovrstne nove zidane hiše, kakor tudi vsa tovrstna popravila stavb v te sarski in zidarski stroki točno, dobro, solidno in po najnižji ceni. Zglasiti se je pri podjetju Franjo Špes in sin, Tržaška cesta - Linhartova ulica 18., blizu vojaške bolnišnice, Maribor. 2065

SPREJME SE PERILO

na dom. Poceni. Vprašati v trgovini čevljev. Aleksandrova cesta 26. 2869

ZASTOPNIKA

za prodajo premoga proti proviziji za Maribor in okolico sprejme trgovina drv in premoga Maribor, Prešernova 19. Vprašati tam od 2.—4. ure popoldne! 3003

JOS. TICHY IN DRUG.

Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor, Slovenska ul. 16. tel. 27—56, proizvaja elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah.

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO oddam takoj ali s 15. avgustom. Mesečno Din 120.—. Naslov v upravi lista. 2887

Kupite svoje potreščine pri naših inserentih!

Kupim

5 DO 6 METERSKO LESTVO kramp in lopato kupim. Beograjska ulica 44. 2884

Prodajam

PRODAM MOŠKO KOLO. Betnavska cesta 1. 2886

Sobo išče

SOBO IN KUHINJO iščeta dve osebi, večinoma od sotni, s 1. oktobrom v centru Točen plačnik. Naslov pustiti v upravi »Večernika«. 2839

Stanovanje

LEPO TRISOBNO STANOVANJE in soba za služkinjo, v bližini parka in kolodvora, oddam boljši stabilni stranki. Vprašati Prešernova ulica 18. I. vrata 6, od 9. do 12. in od 2. do 5. ure. 2883

SOBO IN KUHINJO oddam s 1. septembrom. Studenci. Slomškova ulica 9. 2888

STANOVANJE

na deželi, dve sobi, kuhinja in pritlikline, primerno za upoko- jenca ali kakšnega obrtnika oddam za Din 200.—. Naslov v upravi lista. 5881

IŠČEM STANOVANJE

(3 sobe, kabinet in kopalnica), solčno, po možnosti s koščkom vrta in bližini parka. Ponudbe pod »Solnce in zrak« na upravo »Večernika«. 3000

Službo dobi

PRAKTIKANTINJO

z znanjem slovenskega in nemškega jezika in lepo pi- savo, sprejme špedicijska tvrdka »Adria, Pivljaković & Co.«, Maribor, Aleksan- drova cesta 35. II. Pismene oferte predati osebno v pi- sarni tvrdke dnevno od 16.— 18. ure. 2834

Službo išče

GOSPODIČNA

zmožna slovenskega jezika, strojepisja, nemškega jezika, ter stenografije, išče službo v pisarni ali trgovini. Cen. po- nudbe pod »Maribor« na upra- vo lista. 2840

Oglašuite!

Zahvala

Ob smrti naše

Vere

smo od vseh znancev, prijateljev in dobrih ljudi sprejeli toliko resničnega sočustvovanja in sožalja, da se ne moremo zahvaliti vsakemu posebej. — Vsem iskrena zahvala tako za njihove dobre in tolažilne besede, za izrečena sožalja, za spremstvo ob priliki pogreba, za krasne vence in mnogobrojno cvetje, s katerim so pokrili krsto predrage rajnice. Nikdar pa ne bomo mogli pozabiti dobrote in pripomoči tekom bolezni velec. gg. zdravnikom, velečastiti duhovčini, nadalje gospej Deklevovi, Derenčinovi in Tšcharrejevi.

V Mariboru, dne 7. avgusta 1933.

2882

Zalujoca rodbina Hvalenc.